

Uyuşmazlık Mahkemesi Kararları Işığında Bankaların İflâsında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Tarafından Düzenlenen Sıra Cetveline İtiraz Davasının Görüleceği Yargı Yolu^(*)

Judicial Remedy About the Action for Annulment of Collocation Table Organized by the Savings Deposit Insurance Fund in the Light of the Decisions of the Court of Jurisdictional Disputes

Arş. Gör. Dr. Derya Belgin GÜNEŞ^(**)

Öz:

Bu çalışmada Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) tarafından bankaların iflâs tasfiyesi sürecinde düzenlenen sıra cetveline itiraz davasının görüleceği yargı yolu hakkında Uyuşmazlık Mahkemesi'nin verdiği kararlardan yola çıkılarak bir inceleme yapılmıştır. Sıra cetveline itiraz davasında görevli mahkeme, İcra ve İflâs Kanunu'nun 235. maddesinin 1. fıkrasına göre asliye ticaret mahkemesidir. Buna karşılık TMSF'nin yürüttüğü iflâs tasfiyesi bakımından sıra cetveline itiraz davası açılması, TMSF'nin işleminin idarî işlem olup olmadığı ve bu işleme açılan davalar bakımından idarî yargının görevli olup olmadığı tereddüt doğurmaktadır. Çalışmanın konusu olan dava bakımından Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kimi zaman adli yargıyı kimi zaman da idarî yargıyı görevli kabul ettiği ve birbiri ile çelişen kararları bulunmaktadır. Bu doğrultuda Uyuşmazlık Mahkemesi'nin söz konusu kararları incelenmiş, ardından TMSF'ye karşı açılan sıra cetveline itiraz davasının hangi yargı yolunda görülmesi gerektiği konusunda açıklamalar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler:

Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF), Uyuşmazlık Mahkemesi, Sıra Cetveline İtiraz Davası, Adli Yargı, İdarî Yargı.

^(*) Makale hakem denetiminden geçmiştir.

Makale geliş tarihi: 20.05.2023 - Makale kabul tarihi: 21.06.2023.

^(**) İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Ana Bilim Dalı, Araştırma Görevlisi / İstanbul - Türkiye,

E-posta: deryabelgin@yahoo.com,

Orcid No: <https://orcid.org/0000-0003-4009-4526>.

Abstract:

An examination was made on the basis of the decisions of the Court of Jurisdictional Disputes regarding the judicial remedy in which the action for annulment of collocation table, in which the bankruptcy liquidation process of the banks was organized by the Savings Deposit Insurance Fund, will be heard. The court in charge of the action for annulment of collocation table is the commercial court of first instance, according to the 1st paragraph of Article 235 of the Enforcement and Bankruptcy Law. On the other hand, filing an action for annulment of collocation table in terms of the bankruptcy liquidation carried out by the TMSF raises doubts whether the TMSF's transaction is an administrative action and whether the administrative judiciary is responsible for the lawsuits filed against this transaction. The case that is the subject of the study, the Court of Jurisdictional Disputes has sometimes conflicting decisions, which considers the judicial and sometimes the administrative judiciary to be their duty. In this direction, the said decisions of the Court of Jurisdictional Disputes were examined, and then, explanations were made about which judicial way the appeal against the Savings Deposit Insurance Fund should be filed.

Keywords:

Savings Deposit Insurance Fund, The Court of Jurisdictional Disputes, Action for Annulment of Collocation Table, Judicial Justice, Administrative Justice.

GİRİŞ

Bankaların iflâs etmesi hâlinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından tasfiyenin nasıl yapılacağı Bankacılık Kanunu ve ilgili yönetmelikte düzenlenmiştir. Bu hükümler çerçevesinde TMSF iflâs dairesi, iflâs idaresi ve alacaklılar toplantısına ait görevleri tasfiye sırasında yerine getirir. İflâs tasfiyesinin önemli işlemlerinden biri olan sıra cetveli de TMSF tarafından düzenlenir. Sıra cetveline karşı itiraz davası yoluyla muhalefet edilmesi hâlinde davanın görüleceği mahkeme, İcra ve İflâs Kanunu'nun 235. maddesinin 1. fıkrası dikkate alındığında asliye ticaret mahkemesidir. Fakat Uyuşmazlık Mahkemesi bazı kararlarında söz konusu davanın görüleceği yargı yolunun idarî yargı olması gerektiği kanaatine varmıştır. Buna karşılık yüksek mahkemenin adlî yargıyı görevli kabul ettiği kararları da bulunmaktadır ve bu yöndeki kararları daha fazla sayıdadır.

Bu çalışmada TMSF'ye karşı açılan sıra cetveline itiraz davasının adlî yargıda mı, idarî yargıda mı görüleceği konusunda Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarından yola çıkılarak bir inceleme yapılmıştır. Öncelikle genel olarak iflâs idaresinin oluşumu ve görevleri anlatılmış, daha sonra bankaların iflâs tasfiyesinde TMSF bakımından getirilen özel düzenlemelere değinilmiştir. Ardından Uyuşmazlık Mahkemesi kararları, söz konusu sıra cetveline itiraz

davası bakımından adli yargıyı veya idarî yargıyı görevli kabul ettiği kararların gerekçeleri belirtilerek konu hakkındaki değerlendirmemiz ve görüşümüz ile beraber varılan sonuç ortaya konulmuştur.

I. İFLÂS İDARESİ, İFLÂS İDARESİNİN SEÇİMİ VE GÖREVLERİ

İflâs hukukunda müflis hakkında iflâs kararı verilmesinin ardından iflâs tasfiyesi aşamasına geçilir. İflâs tasfiyesini aslî olarak iflâs idaresi yürütür¹. İflâs idaresi İcra ve İflâs Kanunu'nun 226. maddesine göre masanın kanunî temsilcisidir². Masanın kanunî temsilcisi olarak iflâs idaresi, iflâs masasının menfaatlerini gözetmekle görevlidir. Aynı zamanda iflâs idaresinin başka bir temel görevi, iflâs tasfiyesini yapmaktır (İİK m. 226/1, c. 2).

İflâs idaresinde yer alacak kişilerin seçimi İcra ve İflâs Kanunu'nun 223. maddesinde düzenlenmektedir. Buna göre iflâs idaresi üç kişiden oluşur. Birinci alacaklılar toplantısında yapılan seçimde, bu sayının iki katı, bu konuda yeterli bilgi ve tecrübeye sahip kişi aday gösterilir. Bu adaylardan dördü alacak tutarına göre çoğunluğu teşkil edenlerce, ikisi ise alacaklılar sayısı itibarıyla çoğunluğu teşkil edenlerce seçilir ve icra mahkemesine bildirilir. İcra mahkemesi, iflâs idaresini teşkil edecek üç kişiden ikisini alacak ekseriyetine sahip olanların gösterdiği dört aday, birini ise alacaklı ekseriyetinin gösterdiği iki aday arasından seçer. 2021 yılında 223. maddeye eklenen 6. fıkra³ ile artık iflâs idare memurları, bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan iflâs idare memurları listesinden seçilecektir. Bu şekilde seçilen iflâs idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, birinin ise hukukçu olması zorunludur. Listeye kayıt için, Adalet Bakanlığı tarafından izin verilen kurumlardan alınacak eğitimin tamamlanmış olması şarttır. Listede görevlendirilecek memurun bulunmaması hâlinde lis-

¹ İflâs idaresi çeşitli ihtimallerde tasfiye sırasında görev yapmayabilir. Birincisi, iflâs idaresi seçilinceye kadar tasfiyeye ilişkin işlemleri iflâs dairesi yapar (İİK m. 223/II). İkincisi, basit tasfiye yapılmasına karar verilmişse, tasfiye işlemlerini iflâs dairesi yapar (İİK m. 218).

² İflâs idaresinin hukukî niteliği hakkındaki görüşler ve ayrıntılar için bkz. YILMAZ, Ejder, **İflâs İdaresi**, Ankara, 1976, s. 27-56; ORUÇ, Yakup, **İflâs İdaresi**, Ankara, 2019, s. 68-85; ÜSTÜN-DAĞ, Saim, **İflâs Hukuku**, 8. Bası, İstanbul, 2009, s. 152-156; BERKİN, Necmeddin M., **İflâs Hukuku**, İstanbul, 1972, s. 325-329; BERKİN, Necmeddin M., "İflâs İdaresi ve İflâs İdare Memurlarının Vazifeleri", **İÜHFİM**, C. 22, S. 1-4, 1957, s. 164-166.

³ Bu fıkraya göre iflâs idare memurlarının nitelikleri, denetimi, eğitimi, eğitim verecek kurumlar ve eğitimden muaf tutulacaklar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikte belirlenecektir. Ancak henüz bu yönetmelik çıkmamıştır.

te dışından görevlendirme yapılır ve bu durum bölge kuruluna bildirilir. Bir iflâs idare memuru, eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada görev alamaz. İcra mahkemesi gereken hâllerde iflâs idaresini oluşturanların görevine son verileme konusunda yetkiye sahiptir. İcra mahkemesi tarafından görevine son verilen veya istifa edenin yerine, önceki adaylar arasından 223. maddedeki esaslar dairesinde yenisi seçilir (İİK m. 227/II).

İflâs idaresine seçilecek üyeler; alacaklılar, alacaklı vekili veya üçüncü kişiler olabilir. Buna karşılık müflisin iflâs idaresine üye seçilmesi mümkün değildir. Keza iflâs müdürü ve iflâs dairesindeki memurlar da iflâs idaresine seçilemezler⁴.

İflâs idaresinin görevi temel olarak iflâs tasfiyesini yürütmek ve tamamlamaktır. İflâs idaresi bu görevini yerine getirirken masanın menfaatlerini gözetmek zorundadır (İİK m. 226/I). Bundan başka iflâs idaresinin kanunda dağınık hâlde düzenlenmiş çeşitli görevleri vardır. Bunlar; iflâs masasındaki malları muhafaza altına almak, masa mallarını paraya çevirme işlemlerini yapmak, masanın pasiflerini tespit etmek, dava takip etmek, yeni davalar açmak, sözleşme yapmak, ikinci alacaklılar toplantısını toplantıya çağırarak, üçüncü kişilerin istihkak iddialarını kabul veya reddetmek, sıra cetveli ve pay cetveli düzenlemek, elde ettiği paraları alacaklılara paylaşmak, asliye ticaret mahkemesinden iflasın kapanmasını istemek olarak sayılabilir⁵.

⁴ ARSLAN, Ramazan / YILMAZ, Ejder / TAŞPINAR AYVAZ, Sema / HANAĞASI, Emel, **İcra ve İflâs Hukuku**, 8. Bası, Ankara, 2022, s. 648; KURU, Baki, **İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı**, 2. Bası, Ankara, 2013, s. 1302; PEKCANITEZ, Hakan / ATALAY, Oğuz / SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral / ÖZEKES, Muhammet, **İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı**, 9. Bası, İstanbul, 2022, s. 476; ATALI, Murat / ERMENEK, İbrahim / ERDOĞAN, Ersin, **İcra ve İflâs Hukuku**, 6. Bası, Ankara, 2022, s. 601; YILDIRIM, Mehmet Kâmil / DEREN-YILDIRIM, Nevhis, **İcra ve İflâs Hukuku**, 8. Bası, İstanbul, 2021, s. 536; MUŞUL, Timuçin, **İflâs ve Konkordato Hukuku**, 2. Bası, Ankara 2019, s. 302; BERKİN, İflâs, s. 324; BERKİN, “Makale”, 153; ALTAY, Sümer, **Türk İflâs Hukuku**, C. 2, İstanbul, 2004, s. 1304; ERMAN, Eyüp Sabri, “İflâs İdaresi Nitelikleri, Seçim ve Çalışma Tarzı”, **Adalet Dergisi**, Y. 65, S. 11-12, 1974, (s. 859-868), s. 866.

⁵ ARSLAN / YILMAZ / TAŞPINAR AYVAZ / HANAĞASI, s. 651-652; KURU, s. 1304-1305; KURU, Baki / AYDIN, Burak, **İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı**, 6. Bası, Ankara, 2021, s. 453-454; PEKCANITEZ / ATALAY / SUNGURTEKİN ÖZKAN / ÖZEKES, s. 477-478; ATALI / ERMENEK / ERDOĞAN, s. 603; YILDIRIM / DEREN-YILDIRIM, s. 539; MUŞUL, s. 303-305; GÖRGÜN, Şanal / BÖRÜ, Levent / KODAKOĞLU, Mehmet, **İcra ve İflâs Hukuku**, 3. Bası, Ankara, 2022, s. 554-555; ALTAY, s. 1313.

II. İFLÂS İDARESİNİN İŞLEMLERİNE KARŞI MUHALEFET

İflâs idaresi, kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken çeşitli iş ve işlemler yapar. İflâs idaresi bir yandan iflâs dairesinin denetimi altındadır (İİK m. 223/IV). Diğer yandan iflâs idaresi icra mahkemesinin de denetimi altındadır, icra mahkemesi gereken hâllerde iflâs idaresi memurlarının görevine son verebilir (İİK m. 227/II). Öte yandan alacaklılar ve üçüncü kişiler iflâs idaresinin iş ve işlemlerine karşı icra mahkemesinde şikâyet yoluyla muhalefet edebilirler. İcra ve İflâs Kanunu bu hususu şikâyet konusunu düzenleyen 16. maddeye atıf yapmak suretiyle belirtmiştir (İİK m. 227/I).

İflâs idaresinin yaptığı işlemler arasında sıra cetveli düzenlemek ve buna muhalefet edilmesi İcra ve İflâs Kanunu'nda önemine binaen ayrıca düzenlenmiştir. İflas idaresi, alacak ve istihkak iddialarını araştırır ve inceler. İflas idaresi alacak iddialarını incelerken müflisi bulundurmamak mümkünse her iddia hakkında müflisin ne diyeceğini sorar ve buna göre kabul veya ret kararı verir (İİK m. 230). Sıra cetvelinde kabul edilmeyen alacaklar ret sebepleri ile birlikte gösterilir (İİK m. 233/I). İflâs idaresi, alacak iddialarını inceledikten sonra alacaklıların sırasını gösteren bir sıra cetveli düzenler ve bunu iflâs dairesine bırakır (İİK m. 232). Sıra cetvelinin iflas dairesine bırakılmasından sonra alacaklılar ilân yoluyla haberdar edilir (İİK m. 234/I). İddialarının tamamı veya bir kısmı reddedilen yahut iddia ettikleri sıraya kabul edilmeyen alacaklılara ise doğrudan doğruya haber verilir (İİK m. 234/II).

Sıra cetveline karşı şikâyet yolu ile icra mahkemesine başvurmak mümkündür. Ayrıca sıra cetveline itiraz edenlerin asliye ticaret mahkemesinde dava açmaları da mümkündür. Bu iki muhalefet imkânının şartları ve sonuçları birbirinden farklıdır.

Sıra cetveline karşı şikâyet (İİK m. 235/IV), sıra cetveline muhalefet alacağın esas veya miktarı ile ilgili olmayıp yalnız sıraya dair ise icra mahkemesinde ileri sürülebilir. Burada başvuru süresi, genel şikâyet süresi olan yedi gündür ve sıra cetvelinin ilânından itibaren başlar⁶. Ancak iflâs idaresi, masaya alacağı yazmayı unutmuş ve kabul veya redde dair herhangi bir karar vermemişse şikâyet süreye tâbi değildir⁷.

⁶ PEKCANİTEZ / ATALAY / SUNGURTEKİN ÖZKAN / ÖZEKES, s. 484; ATALI / ERME-NEK / ERDOĞAN, s. 612; ARSLAN / YILMAZ / TAŞPINAR AYVAZ / HANAĞASI, s. 660; KURU, s. 1329; KURU / AYDIN, s. 461; GÖRGÜN / BÖRÜ / KODAKOĞLU, s. 565.

⁷ PEKCANİTEZ / ATALAY / SUNGURTEKİN ÖZKAN / ÖZEKES, s. 484; KURU, s. 1329; KURU / AYDIN, s. 462; GÖRGÜN / BÖRÜ / KODAKOĞLU, s. 565.

Sıra cetveline itiraz davası ise cetvelin ilânından itibaren on beş gün içinde iflâsa karar veren yerdeki asliye ticaret mahkemesinde açılabilir (İİK m. 235/I, 1. cümle). Burada alacaklı, kendi alacağının esasına veya başka bir alacaklının alacağının sırası, esas veya miktarına karşı koyar. Davaya bakan mahkeme, davacının isteği hâlinde davacının ikinci alacaklılar toplantısına katılıp katılmaması ve hangi oranda katılması gerektiği hakkında da bir karar verir (İİK m. 235/I, 3. cümle).

Sıra cetveline itiraz davasının konusuna göre davalı taraf değişiklik gösterir. Alacaklı, kendi alacağının iflâs idaresi tarafından haksız yere reddedildiğini iddia ediyorsa, başka bir ifadeyle alacağının esas veya miktarına itiraz ediyorsa, davayı iflâs masasına karşı açar (İİK m. 235/II, 1. cümle). Buna karşılık alacaklı, başka bir alacaklının kabul edilen alacağına veya ona verilen sıraya itiraz ediyorsa, sıra cetveline itiraz davası o alacaklı aleyhine açılır (İİK m. 235/II, 2. cümle). İlk durumda açılan sıra cetveline itiraz davası kısaca ‘kayıt kabul davası’; ikinci durumda açılan dava ise ‘kayıt silme davası’ olarak adlandırılmaktadır⁸.

III. TMSF’NİN İFLÂS İDARESİ OLMASI VE BUNA İLİŞKİN ÖZEL DÜZENLEMELER

Bir ticaret şirketi olarak bankalar da esasen iflâsa tabidir. Ancak bankaların iflâsı konusunda bankacılık mevzuatı bakımından özel düzenlemeler bulunur. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu hükümlerine aykırı hareket eden bankaların yaptırım olarak faaliyet izni kaldırılır ve bu bankanın yönetim ve denetimi Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF)’na intikal eder (Bankacılık K. m. 106/I). Mevduat ve katılım fonu sahiplerine TMSF mevduat ve katılım fonu ödemelerini yaptıktan sonra bankanın doğrudan doğruya iflâsını ister. Bankaların doğrudan doğruya iflâsını istemek yetkisi münhasıran TMSF’ye verilmiştir (Bankacılık K. m. 106/III)⁹. TMSF, Bankacılık Kanunu’nun uygulanması ile sınırlı olmak üzere, İcra ve İflâs Kanunu’nun 166, 218, 219, 223, 234, 236, 249, 251 ve 254. maddelerindeki yetki ve görevler hariç olmak üzere iflâs dairesi, alacaklılar toplantısı ve iflas idaresi görev ve yetkilerine sahip olarak bankayı tasfiye eder (Bankacılık K. m. 106/V)¹⁰. Hariç tutulan madde-

⁸ PEKCANITEZ / ATALAY / SUNGURTEKİN ÖZKAN / ÖZEKES, s. 483; ATALI / ERMENEK / ERDOĞAN, s. 613; ARSLAN / YILMAZ / TAŞPINAR AYVAZ / HANAĞASI, s. 661-662; KURU, s. 1333-1335; KURU / AYDIN, s. 462-463; GÖRGÜN / BÖRÜ / KODAKOĞLU, s. 566.

⁹ TEKİNALP, Ünal, **Fondaki Bankanın Hukuku**, İstanbul, 2003, s. 69.

¹⁰ 4389 sayılı Bankalar Kanunu’nun 16. maddesinin 4. fıkrasına göre, “İflas kararı alınması halinde Fon, iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder ve bu Kanunun uygulanması

lerdeki işlemleri yapma görevi iflâs dairesine aittir¹¹. Buna göre TMSF iflâs dairesi, alacaklılar toplantısı ve iflâs idaresi yetkileri ile donatılmıştır ve iflâs tasfiyesi bakımından İcra ve İflâs Kanunu'na önemli istisnalar getirmektedir¹².

Konumuz bakımından önem arz etmesi nedeniyle bankaların iflâs tasfiyesinde iflâs idaresinin nasıl teşkil ettiği¹³ ayrıca incelenmelidir. Bankacılık Kanunu'nun 106. maddesinin 5. fıkrası, TMSF'yi iflâs idaresi yetkileri ile donatmış olmasına karşın iflâs idaresinin nasıl oluşturulacağına dair açık herhangi bir düzenleme getirmemiştir. Bununla beraber "Faaliyet İzni Kaldırılan Bankalardaki Sigortalı Mevduat ve Sigortalı Katılım Fonunun Ödenmesi ile Bu Bankaların İflâs ve Tasfiyesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik¹⁴" (Yönetmelik) bu konuda özel düzenlemeler getirmektedir. İlgili Yönetmeliğin 20. maddesinin 1. fıkrasına göre,

"Tasfiye Dairesi Başkanlığı, müflis banka hakkında Birinci Alacaklılar Toplantısı yerine geçmek üzere alınacak kararları ve seçilecek iflas idare memurlarının tesbiti amacıyla yeterli mesleki bilgi ve tecrübeye sahip aday isimlerini Fon Kuruluna sunar. Fon Kurulu iflas idare me-

ile sınırlı olmak üzere 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununda yazılı iflas dairesi ve alacaklılar toplantısı ile iflas idaresi görev ve yetkilerine de sahip olarak bankayı anılan Kanun hükümleri çerçevesinde tasfiye eder" şeklinde idi. 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nda ise benzer herhangi bir düzenleme bulunmamakta, yalnızca söz konusu Kanun'un 68. maddesinin 5. fıkrasında "Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, ödediği tasarruf mevduatı için tasarruf mevduatı sahipleri yerine bankanın iflasını ister ve iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder." hükmü yer almaktaydı.

¹¹ DEYNEKLİ, Adnan, "Bankaların İflâsında İflâs İdaresinin Yargısal Denetimi", **Hâluk Konuralp Anısına Armağan**, C. 2, Ankara, 2009, (s. 147-155), s. 153; TUNÇ YÜCEL, Müjgân / KALE, Serdar, "Fona Devredilen Bankanın İflâs Tasfiyesi", **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 3, S. 1, 2016, (s. 71-83), s. 73.

¹² YILMAZ, Ejder, "Banka Tasfiyelerinde İflâs İdaresi", **BATİDER**, C. 24, S. 2, 2007, (s. 175-185), s. 178.

¹³ Önceden 3182 sayılı Bankalar Kanunu'nun 68. maddesinin 6. fıkrasındaki "İflas İdare Memurları, Tasarruf Mevduat Sigorta Fonunca teklif ve Müsteşarlıkça kabul edilen yeter sayıda kişiden oluşur." düzenlemesi gereğince, iflâs idaresi memurları Fon'un teklifi üzerine Müsteşarlık tarafından belirlenmekte idi. [ATALAY, Oğuz, "Bankaların İflâsında İflâs Tasfiyesi", **Şükrü Postacıoğlu'na Armağan**, İzmir, 1997, (s. 271-290), s. 286.]. 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nda ise buna benzer bir düzenleme bulunmamakta idi, sadece söz konusu Kanun'un 16. maddesinin 4. fıkrasına göre, "İflas kararı alınması halinde Fon, iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder ve bu Kanunun uygulanması ile sınırlı olmak üzere 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanununda yazılı iflas dairesi ve alacaklılar toplantısı ile iflas idaresi görev ve yetkilerine de sahip olarak bankayı anılan Kanun hükümleri çerçevesinde tasfiye eder" düzenlemesi yer almaktaydı.

¹⁴ RG, 23.2.2007, S. 26443.

murı adaylarını bu kişiler arasında belirler. Fon Kurulunca belirlenen adayların isimleri ile Birinci Alacaklılar Toplantısı yerine geçmek üzere alınan kararlar Tasfiye Dairesi Başkanlığı tarafından İcra Mahkemesine sunulmak üzere iflas müdürlüğüne bildirilir.”

Buna göre, bankaların iflâs tasfiyesinde iflâs idaresi memurlarının atanma usûlü kısaca, Fon Kurulu'nun adayları belirlemesi ve bu adaylar arasından icra mahkemesinin iflâs idaresi memurlarını görevlendirmesi biçiminde olmaktadır.

Doktrinde bankaların iflâs tasfiyesinde iflâs idaresinin oluşturulması bakımından çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Bir görüşe göre, TMSF Bankacılık Kanunu m. 106/V'ten aldığı yetkilere dayanarak tek başına bankayı İcra ve İflâs Kanunu hükümlerine göre tasfiye eder¹⁵. Başka bir görüşe göre ise ayrı bir iflâs idaresinin oluşturulması gerekir¹⁶. İflâs idaresi oluşturulması gerektiği yönündeki başka bir görüşe göre de, iflâs idaresinin üç kişiden az olmamak şartıyla TMSF yönetim kurulu tarafından görevlendirilmesi gerekir¹⁷. Bir diğer görüşe göre ise Bankacılık Kanunu m. 106/V'ten ayrı bir iflâs idaresi kurulup kurulmayacağı anlaşılmamakla beraber uygulamada Fon, iflâs idaresi memurları için aday göstermekte ve icra mahkemesi bu adaylar arasından atama yapmaktadır¹⁸. Ancak yukarıda belirttiğimiz ilgili Yönetmeliğin 20. maddesinin 1. fıkrasındaki açık düzenleme karşısında bu görüşlerin kanaatimizce uygulanma kabiliyeti bulunmamaktadır.

IV. TMSF'NİN DÜZENLEDİĞİ SIRA CETVELİ VE BU SIRA CETVELİNE MUHALEFET EDİLMESİ

TMSF iflâs idaresi yetkileri ile donatılmış olduğundan, İcra ve İflâs Kanunu gereğince iflâs idaresinin yaptığı işlemleri bankaların iflâsında TMSF yerine getirecektir. Dolayısıyla sıra cetveli, üyelerini TMSF'nin gösterdiği ve icra mahkemesince atanan iflâs idaresi tarafından hazırlanır. Söz konusu iflas idaresi, sıra cetvelini hazırlarken iflas müdürlüğüne harç ödemek suretiyle yapılan alacak kayıtlarını ve istihkak iddialarını inceler (Yönetmelik m.

¹⁵ TEKİNALP, s. 70; PEKCANITEZ, Hakan / ERDÖNMEZ, Güray, “Bankacılık Kanunu'nun İcra ve İflâs Hukuku Açısından Değerlendirilmesi”, **Bankacılar Dergisi**, S. 55, 2005, (s. 25-44), s. 30.

¹⁶ REİSOĞLU, Seza, **Bankacılık Kanunu Şerhi**, C. II, Ankara, 2015, s. 1850-1851.

¹⁷ DEYNEKLİ, s. 150-151.

¹⁸ TUNÇ YÜCEL / KALE, s. 74.

22/I). Ayrıca iflas idaresi tutulan defter, alacak ve istihkak iddiaları ile sair hususlarda gerekli gördüğü takdirde müflis bankanın eski yöneticilerinin beyanına da müracaat eder (Yönetmelik m. 23). TMSF, iflas masasına İcra ve İflâs Kanunu'nun 206. maddesinde yer alan üçüncü sıradaki tüm imtiyazlı alacaklılardan önce, ancak Devletin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder (Yönetmelik m. 24/I). İflâs idaresi, incelenen alacak kayıtları üzerine verilen ret kararları ile hazırlanan sıra cetvelini iflas müdürlüğüne tevdi ederek İcra ve İflâs Kanunu'nun 166. maddesi uyarınca ilân eder (Yönetmelik m. 24/II). Fon alacağı masanın nakit durumuna göre sıra cetvelinin kesinleşmesi beklenmeksizin ödenir (Yönetmelik m. 24/III).

Yukarıda belirtildiği üzere, sıra cetveline muhalefet edilmesi şikâyet ve itiraz davası olarak iki türdür. TMSF'nin düzenlediği sıra cetveline karşı icra mahkemesinde şikâyet yoluna gidilmesinin mümkün olup olmadığına bu noktada bakmak gerekir. TMSF'nin bankaların iflâs tasfiyesi sürecinde aldığı kararlara karşı icra mahkemesine şikâyet yoluna başvuru imkânı mevcuttur¹⁹. Bu durumda sıra cetveli ilân edildiğinde menfaati bulunan ilgililerin şikâyet yolu ile sıra cetvelinin iptalini sağlamaları mümkündür. Keza TMSF'nin hazırladığı sıra cetveline karşı itiraz davası açılması da mümkündür.

İcra ve İflâs Kanunu hükümlerine göre açılan sıra cetveline itiraz davalarında, görevli mahkeme asliye ticaret mahkemesidir (İİK m. 235/I) ve dolayısıyla yargı yolu da adli yargıdır. Uygulama bakımından da TMSF'nin ilan ettiği sıra cetvelerinde icra mahkemesinde şikâyete başvurulabileceği, asliye ticaret mahkemesinde sıra cetveline itiraz davası açılabilmesine ilişkin örnekler de mevcuttur²⁰. Ancak Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarına yansımış somut olaylar bakımından TMSF'nin bankaların iflâsı düzenlediği sıra cetveline itiraz davasının görüleceği mahkemenin asliye ticaret mahkemesi mi olduğu yoksa idarî yargıda mı dava açılması gerektiği konusunda çelişkili kararlar bulunmaktadır. Aşağıda bu kararlar üzerinden TMSF'nin düzenlediği sıra cetveline itiraz davasının görüleceği yargı yolu bakımından inceleme yapılmıştır.

¹⁹ YILMAZ, "Banka Tasfiyeleri", s. 183; TUNÇ YÜCEL / KALE, s. 75.

²⁰ Bkz. <https://www.tmsf.org.tr/tr/Basin/List/iflas-dairesi-sifati-ile-sira-cetveli-ilani>.

V. TMSF'NİN DÜZENLEDİĞİ SIRA CETVELİNE KARŞI İTİRAZ DAVASININ GÖRÜLECEĞİ YARGI YOLU

A. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Yargı Yolu Olarak İdarî Yargıyı Kabul Ettiği Kararlar

Uyuşmazlık Mahkemesi, 07.02.2011 tarihli ve E. 2010/69, K. 2011/5 sayılı kararında²¹ sıra cetvelini düzenleyen TMSF'nin kamu tüzel kişiliğine sahip olması ve yapılan işlemin idarî işlem olması gerekçesiyle sıra cetveline itiraz davasının idarî yargıda görülmesi gerektiğine karar vermiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin nispeten daha yakın tarihli olan 26.10.2020 tarihli ve E. 2020/425, K. 2020/612 sayılı kararında²² ise özetle şu gerekçelerle TMSF'nin yürüttüğü bankaya ait iflâs tasfiyesinde düzenlenen sıra cetveline karşı açılan itiraz (kayıt kabul) davasının idarî yargıda görülmesi gerektiği kanaatine varmıştır: Sıra cetvelini düzenleyen iflâs idaresi memurları TMSF tarafından atanır ve düzenlenen sıra cetveli kamu gücüne dayalı olarak ve tek yanlı olarak alınmış idarî karara dayalı bir işlemidir²³. TMSF'nin İİK'daki iflâs idaresi yetkilerine sahip olması bu sonucu değiştirmez. İdarî işlem niteliğinde olan sıra cetvelinin iptali bakımından adli yargının değil, idarî yargının görevli olduğuna karar verilmiştir.

Yine yakın tarihli başka bir kararında Uyuşmazlık Mahkemesi, bankanın iflâs tasfiyesinin genel hükümlere göre belirlenmiş iflâs idare memurları tarafından değil, TMSF tarafından gerçekleştirildiği gerekçesiyle sıra cetveline itiraz davasının idarî yargıda görülmesine karar vermiştir²⁴.

²¹ <https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>.

Yargıtay 23. Hukuk Dairesinin verdiği kararlarda, Uyuşmazlık Mahkemesinin bu kararına atıf yaparak idarî yargıyı görevli kabul ettiği kararlar bulunmaktadır. "... TMSF, iflas idaresi görev ve yetkilerini haiz olarak iflas tasfiyesini yürüttüğüne göre, bu sıfatla düzenlenen sıra cetvelinin de TMSF'nin kamu gücüne dayalı olarak Bankacılık Kanunu uyarınca tek yanlı olarak aldığı idari karara dayalı bir işlemi olduğu kuşkusuzdur. İflas idaresinin İİK'ndaki haiz olduğu yetkilere TMSF'nin sahip olması, bu hükümlerden yararlanması bu sonucu değiştirmemektedir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 107. madde uyarınca devir alınan alacaklar nedeniyle Fon'a borçlu olanların iflası halinde 132/9. bent uyarınca Fon'un bir ya da iki temsilcisinin katılımı ile oluşan ve İcra hakiminin seçtiği iflas idaresinin somut olayda söz konusu olmadığı, tamamının Fon'un gösterdiği adaylardan oluştuğu, iflas idaresinin Fon adına tasfiyeyi yürüttüğü anlaşılmaktadır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 07.02.2011 tarih ve 2010/69 E., 2011/5 K. sayılı kararında da, TMSF'nin düzenlediği sıra cetvelinin iptaline idari yargının karar verebileceği sonucuna varılmıştır..." Y. 23. HD, 29.2.2016, E. 2015/4757, K. 2016/1217 (Lexpera); aynı yönde Y. 23. HD, 26.5.2015, E. 2014/7272, K. 2015/3936 (Lexpera); Y. 23. HD, 10.2.2016, E. 2015/7876, K. 2016/650 (Lexpera).

²² RG, 15.12.2020, S. 31335.

²³ Aynı yönde UM, 26.10.2020, E. 2020/539, K. 2020/611 (<https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>).

²⁴ UM, 5.7.2021, E. 2021/392, K. 2021/498 (<https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>).

Söz konusu kararlarda Uyuşmazlık Mahkemesi'nin sıra cetveline itiraz davasının idarî yargıda görülmesi gerektiğini kabul etmesinin altında yatan sebep genel olarak TMSF'nin düzenlediği sıra cetvelini idarî bir işlem olarak kabul etmesidir. Sıra cetvelini düzenleyen TMSF'nin kamu tüzel kişisi olması ve aldığı kararların ve yaptığı işlemlerin idarî işlem niteliğinde olması gerekçeleriyle Uyuşmazlık Mahkemesi bu işlemin iptali için idarî yargının görevli olması gerektiği sonucuna varmıştır.

B. Uyuşmazlık Mahkemesinin Yargı Yolu Olarak Adlî Yargıyı Kabul Ettiği Kararlar

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin TMSF'nin düzenlediği sıra cetveline karşı açılan itiraz davasının adlî yargıda görülmesi gerektiğine ilişkin kararları, idarî yargıda görülmesi gerektiğine ilişkin kararlarından sayıca daha fazladır. Burada kararları tek tek belirtmek yerine bu kararlarda yer alan ortak gerekçelere yer verilmesi daha uygun olur.

Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından temel gerekçeler arasında bankaların iflâs tasfiyesi sürecinde düzenlenen sıra cetvelinin idarî işlem niteliğinde olmadığı ve bu nedenle idarî yargıda görülecek bir dava olmadığı ortaya konulmaktadır²⁵. Söz konusu sıra cetveline itiraz davasının adlî yargıda görülmesini haklı gösteren hususlar ise şunlardır:

- TMSF'ye devredilen bankaların iflâs tasfiyesinde iflâs idare memurları TMSF'nin gösterdiği adaylar arasından icra mahkemesi tarafından seçilir.
- İİK m. 235/I'de sıra cetveline itiraz davasında asliye ticaret mahkemesi görevli kılınmıştır ve dolayısıyla adlî yargıda bu davanın görülmesi gerekir.

VI. DEĞERLENDİRME VE GÖRÜŞÜMÜZ

Kanaatimizce TMSF'ye karşı açılan sıra cetveline itiraz davasının görüleceği yargı yolu adlî yargı olmalıdır. Bu sonuca varılmasının altında yatan gerekçeler ise şunlardır:

²⁵ UM, 28.5.2020, E. 2020/186, K. 2020/344 (RG, 12.7.2020, S. 31183). Aynı yönde, UM, 7.6.2021, E. 2021/310, K. 2021/350 (<https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>); UM, 28.9.2020, E. 2020/476, K. 2020/561 (<https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>); UM, 28.9.2020, E. 2020/497, K. 2020/495 (<https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>); UM, 28.9.2020, E. 2020/498, K. 2020/496 (<https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>); UM, 13.7.2020, E. 2020/394, K. 2020/445 (<https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>); UM, 22.6.2020, E. 2020/184, K. 2020/410 (<https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>); UM, 22.6.2020, E. 2020/231, K. 2020/373 (<https://kararlar.uyusmazlik.gov.tr/>).

TMSF her ne kadar bankaların iflâs tasfiyesini yürütürken Bankacılık Kanunu ve ilgili Yönetmelik çerçevesinde özel hükümleri uyguluyor olsa da hukukumuzda iflâs tasfiyesi bakımından temel düzenleme İcra ve İflâs Kanunu'dur. TMSF'nin de Bankacılık Kanunu bakımından bankaların iflâs tasfiyesinde münhasır yetkili makam olması, iflâs tasfiyesine ilişkin İcra ve İflâs Kanunu hükümlerini uygulamayacağı anlamına gelmez.

TMSF'nin sırf kamu tüzel kişiliğine sahip olması da onun işlemlerine karşı adli yargıya başvurulmasına engel değildir. Zira amme alacaklarına ilişkin iflâs takibi ve iflâs tasfiyesi yapıldığı takdirde dahi İcra ve İflâs Kanunu hükümleri uygulanmaktadır²⁶.

Bankaların tasfiyesinde iflâs idaresi memurları TMSF'nin gösterdiği adaylar arasından icra mahkemesi tarafından görevlendirilmektedir (Yönetmelik m. 20/I). İdarî yargıyı görevli kabul eden Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarında belirtildiği gibi iflâs idaresinin memurlarını TMSF doğrudan belirlememektedir. Bu husus bakımından da idarî yargının görevli sayılmasını gerektiren bir sonuç çıkarılamaz.

İflâs tasfiyesi adli yargı içerisinde asliye ticaret mahkemesinin verdiği iflâs kararı ile başlayan ve yine ancak asliye ticaret mahkemesinin vereceği bir karar ile sona eren bir süreçtir. Bankaların tasfiyesi bakımından Bankacılık Kanunu ve ilgili Yönetmelikte dahi bu ilke muhafaza edilmiştir. Bankaların iflâs tasfiyesi süreci de asliye ticaret mahkemesinin iflâs kararı ile başlayıp yine iflâsa karar veren mahkemenin vereceği karar ile kapanır. Kanun koyucu yalnızca bankalar bakımından tasfiye sürecinde iflâs dairesi, iflâs idaresi ve alacaklılar toplantısının yaptığı işlemleri TMSF'nin yerine getirmesini arzu etmiştir. Bu durum karşısında da sıra cetvelini TMSF düzenlemiş olsa bile bu sıra cetveline karşı itiraz davasının görülmesini adli yargı ve dolayısıyla asliye ticaret mahkemesinin görev alanında görmemek kanaatimizce yerinde değildir.

Asliye ticaret mahkemeleri sıra cetveline itiraz davaları bakımından uzmanlaşmış mahkeme niteliğindedir. Gerek icra takipleri gerek iflâs takipleri ve tasfiyesi bakımından sıra cetveline itiraz davasında görevli mahkeme her zaman asliye ticaret mahkemesidir. Sıra cetveline itiraz davalarında alacağın esas çekişme konusu yapıldığı için sıra cetveline şikâyet yolundan farklı olarak görevli mahkeme icra mahkemesi olarak değil, asliye ticaret mahke-

²⁶ KURU / AYDIN, s. 381; PEKCANITEZ / ATALAY / SUNGURTEKİN ÖZKAN / ÖZEKES, s. 383; GÖRGÜN / BÖRÜ / KODAKOĞLU, s. 482.

mesi olarak belirlenmiştir. TMSF'nin düzenlediği sıra cetveline itiraz davası bakımından idarî yargıyı görevli kabul etmek bu uzmanlığı göz ardı etmek anlamına gelir. Keza kanun koyucunun bankaların iflâs tasfiyeleri bakımından İcra ve İflâs Kanunu'nun 235. maddesinin 1. fıkrasındaki görev kuralını değiştirmeye yönelik herhangi bir iradesi de bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verdiğimiz Uyuşmazlık Mahkemesi kararları arasında kanaatimizce önemli bir çelişki bulunmaktadır. Benzer hatta kimi zaman aynı olan somut olaylar bakımından TMSF'ye karşı açılan sıra cetveline itiraz davasının bazı kararlarda adli yargıda görülmesi gerektiği bazı kararlarda ise idarî yargıda görülmesi gerektiğine karar verilmiştir. Bu durum hak arama hürriyeti ve sürpriz karar verme yasağı bakımından kanaatimizce yerinde değildir. Uyuşmazlık Mahkemesi kararları karşısında, TMSF'ye karşı sıra cetveline itiraz davası açacak bir kişi hangi yargı yolunda dava açması gerektiği konusunda tereddüt yaşayacaktır. Hangi yargı yolunu tercih ederse etsin, bir diğer yargı yolunu görevli görerek davasının reddedilmesi tehdidi ve baskısı altında kalacaktır. Yahut adli yargıyı görevli gören Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarının çoğunlukta olduğu düşüncesiyle adli yargıda dava açılabilir bile idarî yargının görevli olduğu gerekçesiyle davası reddedilebilecektir. Üstelik bir görev uyuşmazlığı çıkıp dosya Uyuşmazlık Mahkemesi'nin önüne geldiği takdirde, davada esasa ilişkin bir hüküm alınabilmesi çok uzun bir zaman dilimine mal olacaktır.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin kararları arasındaki çelişkiyi giderecek bir hukukî çare bulunmamaktadır. Bu durum karşısında hâlihazırda sayıca fazla olan adli yargının görevli kabul edildiği Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarında bundan böyle net bir istikrarın sağlanması gerekir. Bunu sağlamak için de TMSF'ye karşı açılan sıra cetveline itiraz davalarında adli yargının görevli olduğunu belirtilen kararlarda özellikle sürpriz karar verme yasağını ortaya koyarak bir ilke kararı alınması çözüm olarak önerilebilir. Ayrıca böyle bir kararın Resmî Gazete'de yayımlanması, duyurulması bakımından da önem arz edecektir.

SONUÇ

Bu çalışmada TMSF tarafından yürütülen bankaların iflâs tasfiyesi sürecinde düzenlenen sıra cetveline itiraz davasının görülmesi gereken yargı yolu incelenmiştir. Uyuşmazlık Mahkemesi, kendisine yansıyan somut olaylar bakımından kimi zaman adli yargı kimi zaman ise idarî yargının görevli olduğuna karar vermektedir. Kanaatimizce söz konusu dava bakımından adli

yargı görevlidir. Her ne kadar TMSF bir kamu tüzel kişisi olsa da bankaların tasfiyesi sürecinde Bankacılık Kanunu ve ilgili Yönetmelikteki özel hükümlerin yanı sıra iflâs hukukunun ilke ve kurallarını uygulamaktadır. İcra ve İflâs Kanunu'nun 235. maddesinin 1. fıkrasında sıra cetveline itiraz davasında görevli mahkeme asliye ticaret mahkemesi olarak düzenlenmiş ve bankaların tasfiyesi bakımından ilgili mevzuatta bunun aksine herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Hatta bankaların tasfiye sürecinde iflâs kararı alan ve iflâsın kapanmasına karar veren merci de asliye ticaret mahkemesidir. Ayrıca sıra cetveline itiraz davalarının idarî yargıda görülmesini kabul etmek asliye ticaret mahkemesinin bu konudaki uzmanlığı da bir kenara atmak anlamına gelir.

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin bu konudaki birbiri ile çelişen kararları sürpriz karar verme yasağına da aykırıdır. Ayrıca TMSF'ye karşı sıra cetveline itiraz davası açacak bir kişi için hangi yargı yoluna başvurması gerektiğinin belirsiz olması, hak arama hürriyetinin gerçekleştirilmesi bakımından da engel teşkil etmektedir.

KISALTMALAR LİSTESİ

BATİDER : Banka ve Ticaret Hukuku Enstitüsü Dergisi

C. : Cilt

E. : Esas numarası

HD : Hukuk Dairesi

HMK : Hukuk Muhakemeleri Kanunu

İÜHFİM : İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası

K. : Karar numarası

m. : madde

RG. : Resmî Gazete

s. : sayfa

S. : Sayı

TMSF : Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu

UM : Uyuşmazlık Mahkemesi

Y. : Yargıtay

KAYNAKÇA

- ALTAY, Sümer, **Türk İflâs Hukuku**, C. 2, İstanbul, 2004.
- ARSLAN, Ramazan / YILMAZ, Ejder / TAŞPINAR AYVAZ, Sema / HANAĞASI, Emel, **İcra ve İflâs Hukuku**, 8. Bası, Ankara, 2022.
- ATALAY, Oğuz, “Bankaların İflâsında İflâs Tasfiyesi”, **Şükrü Postacıoğlu’na Armağan**, İzmir, 1997, s. 271-290.
- ATALI, Murat / ERMENEK, İbrahim / ERDOĞAN, Ersin, **İcra ve İflâs Hukuku**, 6. Bası, Ankara, 2022.
- BERKİN, Necmeddin M., **İflâs Hukuku**, İstanbul, 1972 (**İflâs**).
- BERKİN, Necmeddin M., “İflâs İdaresi ve İflâs İdare Memurlarının Vazifeleri”, **İÜHFİM**, C. 22, S. 1-4, 1957, s. 150-166 (“Makale”).
- DEYNEKLİ, Adnan, “Bankaların İflâsında İflâs İdaresinin Yargısal Denetimi”, **Hâluk Konuralp Anısına Armağan**, C. 2, Ankara, 2009, s. 147-155.
- ERMAN, Eyüp Sabri, “İflâs İdaresi Nitelikleri, Seçim ve Çalışma Tarzı”, **Adalet Dergisi**, Y. 65, S. 11-12, 1974, s. 859-868.
- GÖRGÜN, Şanal / BÖRÜ, Levent / KODAKOĞLU, Mehmet, **İcra ve İflâs Hukuku**, 3. Bası, Ankara, 2022.
- KURU, Baki, **İcra ve İflâs Hukuku El Kitabı**, 2. Bası, Ankara, 2013.
- KURU, Baki / AYDIN, Burak, **İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı**, 6. Bası, Ankara, 2021.
- MUŞUL, Timuçin, **İflâs ve Konkordato Hukuku**, 2. Bası, Ankara 2019.
- ORUÇ, Yakup, **İflâs İdaresi**, Ankara, 2019.
- PEKCANITEZ, Hakan / ATALAY, Oğuz / SUNGURTEKİN ÖZKAN, Meral / ÖZEKES, Muhammet, **İcra ve İflâs Hukuku Ders Kitabı**, 9. Bası, İstanbul, 2022.
- PEKCANITEZ, Hakan / ERDÖNMEZ, Güray, “Bankacılık Kanunu’nun İcra ve İflâs Hukuku Açısından Değerlendirilmesi”, **Bankacılar Dergisi**, S. 55, 2005, s. 25-44.
- REİSOĞLU, Seza, **Bankacılık Kanunu Şerhi**, C. II, Ankara, 2015.
- TEKİNALP, Ünal, **Fondaki Bankanın Hukuku**, İstanbul, 2003.
- TUNÇ YÜCEL, Müjgân / KALE, Serdar, “Fona Devredilen Bankanın İflâs Tasfiyesi”, **İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C. 3, S. 1, 2016, s. 71-83.
- ÜSTÜNDAÇ, Saim, **İflâs Hukuku**, 8. Bası, İstanbul, 2009.
- YILDIRIM, Mehmet Kâmil / DEREN-YILDIRIM, Nevhis, **İcra ve İflâs Hukuku**, 8. Bası, İstanbul, 2021.
- YILMAZ, Ejder, **İflâs İdaresi**, Ankara, 1976 (**İflâs İdaresi**).
- YILMAZ, Ejder, “Banka Tasfiyelerinde İflâs İdaresi”, **BATİDER**, C. 24, S. 2, 2007, s. 175-185 (“Banka Tasfiyeleri”).